

การดำเนินงานหมู่บ้านจัดการสุขภาพ เป็นการปฏิบัติการจัดการสุขภาพของแกนนำในชุมชนตามนโยบายของรัฐ การศึกษารุ่นนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดำเนินงานตามนโยบายหมู่บ้านจัดการสุขภาพของแกนนำชุมชนในเขตเทศบาลนครลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 48 คน ประกอบด้วย แกนนำชุมชน และเจ้าหน้าที่เทศบาลนครลำปางที่ปฏิบัติงานหมู่บ้านจัดการสุขภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ตามแนวทางการดำเนินงานหมู่บ้านจัดการสุขภาพตามนโยบายกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.98 นำไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder – Richardson 20) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.98 จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา พบว่า ประชากรร้อยละ 83 มีการดำเนินงานตามนโยบายหมู่บ้านจัดการสุขภาพได้ครบทั้ง 5 ขั้นตอน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอน พบว่า ประชากรที่มีการดำเนินงานในขั้นตอนการสำรวจกลไกหลักและประเมินสถานการณ์ การทำแผนชุมชน การปฏิบัติตามแผนสุขภาพ และการประเมินผล อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 85.4 ร้อยละ 84.7 ร้อยละ 92.6 และ ร้อยละ 85.7 ตามลำดับ ส่วนขั้นตอนการสร้างเวทีเรียนรู้ในชุมชนประชากรร้อยละ 72.8 มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาครั้งนี้ ใช้เป็นข้อมูลสำหรับบุคลากรทางสุขภาพในการดำเนินงานหมู่บ้านจัดการสุขภาพร่วมกับแกนนำชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนในชุมชนมีสุขภาพดี

Implementation of health management village is the practices of community leaders in managing health care following the government policies. This descriptive study aimed to explore the implementation of health management village among community leaders in Lampang municipality, Amphoe Mueang, Lampang province. The study population was 48 persons including community leaders and government staff who worked in Lampang municipality. The data collection tool used was a questionnaire developed by the researcher, based on operational guideline of the health management village and the Public Health Ministry policies. The content validity index of the tool, as reviewed by 3 experts, was 0.98. The reliability of the questionnaire was 0.98, using the Kuder – Richardson method. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results revealed that 83% of population implemented all five steps following the policies at a high level. When considering each step of implementation, it was found that in the steps of assessing main factors and situations, community planning, implementation through a health plan, and evaluation, 85.4%, 84.7%, 92.6% and 85.7% of the population, respectively implemented at high levels. While in the step of community's learning forum, 72.8% of the population implemented at a moderate level.

The results of this study could be used by health personnel in implementing the health management village with community leaders, which will result in healthy people in the community.